

Szczegółowe kryteria oceniania z religii w klasie IV liceum

Program: Komisja Wychowania KEP, *Z Bogiem w dorosłe życie* (nr AZ-3-01-18)

Podręcznik „W poszukiwaniu miłości”

	Niedostateczny	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
Dział I. Chrześcijanin w dzisiejszym świecie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •nie potrafi wyjaśnić, gdzie człowiek może znaleźć szczęście; •nie zna pojęć: cnota, wiara, nadzieja, miłość, cnota kardynalna, roztropność, sprawiedliwość, umiarkowanie, męstwo, prawda, zafałszowanie prawdy, modlitwa, szabat, niedziela, miłosierdzie; •nie potrafi wymienić żadnej religii pozachrześcijańskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •wskazuje źródła prawdziwego szczęścia •wymienia cnoty Boskie; •definiuje pojęcia: cnota, wiara, nadzieja, miłość; •definiuje pojęcia: cnota kardynalna, roztropność, sprawiedliwość, umiarkowanie, męstwo; •wymienia wartości, które uznaje za ważne; •definiuje pojęcia: prawda, zafałszowanie prawdy; •definiuje pojęcie modlitwy; •definiuje pojęcia szabat i niedziela; •definiuje pojęcie miłosierdzia •wymienia kilka religii pozachrześcijańskich. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •opanował wiedzę i umiejętności wymagane na stopień dopuszczający; •opisuje spotkanie Zacheusza z Jezusem i konsekwencje tego wydarzenia; •podaje przykłady dla cnót Boskich; •wymienia cechy charakteryzujące świadka wiary; •wymienia najważniejsze fakty z życia bł. Carla Acutisa; •wymienia przykłady zafałszowania prawdy •argumentuje potrzebę prawdomówności; •opisuje różne formy modlitwy; •wyjaśnia wartość modlitwy w życiu człowieka wierzącego; •wymienia istotne elementy składające się na świętowanie niedzieli chrześcijańskiej; •wskazuje sposoby przeżywania chrześcijańskiej niedzieli; •wskazuje teksty biblijne obrazujące miłosierdzie Jezusa •wskazuje kryteria i formy pomocy potrzebującym; •wyjaśnia czym jest dialog międzyreligijny; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •opanował wiedzę i umiejętności wymagane na stopień dostateczny; •wskazuje pozorne przejawy szczęścia; •wyjaśnia, dlaczego Bóg jest źródłem największego szczęścia; •wyjaśnia potrzebę nieustannego wzrastania w cnotach; •wskazuje sposoby rozwijania cnót; •uzasadnia potrzebę rozwijania cnót; •wylicza oznaki zatracania katolickiej tożsamości; •wyjaśnia, co to znaczy być katolikiem we współczesnych realiach kulturowych; •opisuje znaczenie prawdy w życiu indywidualnym i społecznym; •wymienia owoce szczerzej modlitwy; •opisuje oddziaływanie kultu maryjnego na historię narodu polskiego; •właściwie interpretuje sceny biblijne, w których Jezus zachęca do postawy miłosierdzia; •wskazuje formy dialogu międzyreligijnego; •argumentuje potrzebę prowadzenia dialogu międzyreligijnego; •tworzy fragment historii dotyczącej nawrócenia licealistki; •proponuje współczesne formy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •opanował wiedzę i umiejętności wymagane na stopień dobry; •opisuje różnice pomiędzy prawdziwym szczęściem a jego namiastkami; •samodzielnie interpretuje stwierdzenie św. Augustyna: „Stworzyłeś nas bowiem dla siebie i niespokojne jest nasze serce, dopóki nie spocznie w Tobie”; •analizuje wybrane teksty biblijne i teksty Katechizmu Kościoła Katolickiego dotyczące cnót kardynalnych; •argumentuje potrzebę troski o katolicką tożsamość; •analizuje teksty biblijne oraz z Katechizmu Kościoła Katolickiego na temat modlitwy; •porównuje żydowski szabat i chrześcijańską niedzielę; •wskazuje wydarzenia z historii Polski mające ścisłe powiązanie z kultem maryjnym; •wypracowuje formy bezpośredniej pomocy osobom potrzebującym; •przedstawia propozycje narzędzi do rozwiązywania problemów materialnych; •prawidłowo interpretuje teksty biblijne i patrystyczne odnoszące się do chrześcijańskiego świadectwa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •opanował wiedzę i umiejętności wymagane na stopień bardzo dobry; •dogłębnie analizuje poznane treści i wiąże je z wcześniejszą wiedzą; •potrafi w sposób twórczy przekazać swoją wiedzę innym osobom; •rozwiązuje dodatkowe zadania i problemy związane z przyswojonymi treściami.

	Niedostateczny	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
			<ul style="list-style-type: none"> wymienia i opisuje wybrane religie niechrześcijańskie; określa na czym polega współczesne świadectwo życia chrześcijańskiego. 	świadectwa chrześcijańskiego.		
Dział II. Miłość nie jedno ma imię	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> nie potrafi wyjaśnić, czym jest miłość, ani jakie jest jej źródło; nie wie, czym jest talent, powołanie, małżeństwo, rady ewangeliczne, charyzmat; nie umie wyjaśnić na czym polega specyfika małżeństwa sakramentalnego; nie wie, jakie zadania ma wypełniać rodzina katolicka; nie zna żadnej formy powołania do wyłącznej służby Bogu; nie potrafi wymieć nazwy żadnego zgromadzenia zakonnego; nie potrafi wymienić nazwy żadnego kraju misyjnego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie miłość; określa źródło chrześcijańskiej miłości; definiuje pojęcie talent; definiuje pojęcie powołania; definiuje pojęcie małżeństwa w znaczeniu katolickim; wylicza zadania rodziny katolickiej; wymienia formy powołania do wyłącznej służby Bogu; wymienia rady ewangeliczne; definiuje pojęcie charyzmatu; wymienia kilka popularnych zgromadzeń zakonnych; wymienia kraje misyjne; wyjaśnia stanowisko Kościoła wobec misji; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opanował wiedzę i umiejętności wymagane na stopień dopuszczający; wskazuje praktyczne przejawy miłości; wymienia cechy chrześcijańskiej miłości na podstawie Hymnu o miłości; wyjaśnia znaczenie miłości do samego siebie; wymienia sposoby odkrywania talentów; przedstawia praktyczne sposoby rozeznawania własnego powołania; wymienia przymioty sakramentalnego małżeństwa; wyjaśnia cechy charakterystyczne dla katolickiego małżeństwa sakramentalnego wymienia przyczyny i skutki samotności; wskazuje możliwości owocnego przeżywania życia w samotności proponuje sposoby przeciwdziałania samotności; wyjaśnia czym jest powołanie zakonne; podaje podstawowe terminy związane z życiem zakonnym; uzasadnia potrzebę modlitwy o nowe i święte powołania zakonne; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opanował wiedzę i umiejętności wymagane na stopień dostateczny; wyjaśnia dlaczego miłość powinna być umieszczona na szczycie hierarchii wartości; wskazuje różnice pomiędzy miłością rozumianą jako agape, a miłością rozumianą jako eros; uzasadnia, w jaki sposób powinna przejawiać się prawdziwie chrześcijańska miłość; wymienia czynniki kształtujące poczucie własnej wartości; formułuje sposoby realizacji przykazania miłości względem samego siebie; wskazuje sposoby rozwijania talentów; wyjaśnia zadania rodziny katolickiej; wskazuje wartości i problemy wynikające z samotnego życia; wyjaśnia przyczyny i skutki bycia singlem; określa warunki uznania samotnego stylu życia za powołanie; charakteryzuje poszczególne formy życia poświęconego Bogu; argumentuje aktualność i wyjątkowość powołania zakonnego; podaje przykłady zasług zakonów dla Kościoła i ludzkości; podaje argumenty, że praca jest formą powołania chrześcijańskiego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opanował wiedzę i umiejętności wymagane na stopień bardzo dobry; argumentuje potrzebę rozpowszechniania chrześcijańskiej wizji miłości; wyjaśnia znaczenie czynników wpływających na kształtowanie poczucia własnej wartości; proponuje sposoby pracy nad sobą w celu budowania poczucia własnej wartości; argumentuje potrzebę odkrywania i rozwijania talentów; omawia znaczenie talentów w życiu indywidualnym i społecznym; wymienia kryteria rozeznania powołania; proponuje sposoby przygotowania młodzieży do życia małżeńskiego i rodzinnego; interpretuje ewangeliczny tekst powołania Apostoła Piotra; wskazuje na podobieństwa i różnice pomiędzy różnymi formami życia poświęconego Bogu; przedstawia cechy charakterystyczne powołania misyjnego; przedstawia argumenty za podjęciem misji przez Kościół; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opanował wiedzę i umiejętności wymagane na stopień bardzo dobry; dogłębnie analizuje poznane treści i wiąże je z wcześniejszą wiedzą; potrafi w sposób twórczy przekazać swoją wiedzę innym osobom; rozwiązuje dodatkowe zadania i problemy związane z przyswojonymi treściami.

	Niedostateczny	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
			<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega chrześcijańskie rozumienie pracy. 			
Dział III. W miłości ku szczęśliwej	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nie rozumie, dlaczego właściwą przestrzenią aktu seksualnego jest małżeństwo; • postrzega seksualność jako negatywnie przedstawianą przez Kościół; • nie potrafi zdefiniować pojęć: czystość przedmałżeńska, sakrament małżeństwa, antykoncepcja, wychowanie; • nie potrafi wymienić żadnego sposobu przygotowania do małżeństwa; • nie rozumie chrześcijańskiej wizji rodzicielstwa; • nie potrafi wymienić żadnego obowiązku dziecka wobec rodziców. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia powody, dla których właściwą przestrzenią aktu seksualnego jest małżeństwo; • argumentuje, że w perspektywie chrześcijańskiej seksualność jest wartością pozytywną; • definiuje czym jest czystość przedmałżeńska; • definiuje sakrament małżeństwa; • wymienia zobowiązania wynikające z małżeństwa sakramentalnego; • wskazuje sposoby przygotowania do małżeństwa; • wyjaśnia, co jest istotnym celem rodzicielstwa; • wskazuje cechy, które powinni posiadać chrześcijańscy rodzice; • identyfikuje macierzyństwo i ojcostwo z realizacją Bożego powołania; • definiuje pojęcia: antykoncepcja, środki wczesnoporonne; • podaje definicję wychowania; • podaje treść czwartego przykazania Dekalogu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opanował wiedzę i umiejętności wymagane na stopień dopuszczający; • podaje argumenty przemawiające za chrześcijańską wizją seksualności; • przedstawia stosunek Kościoła do czystości seksualnej; • argumentuje dlaczego warto zachowywać czystość przedmałżeńską; • wskazuje korzyści zawarcia małżeństwa sakramentalnego; • argumentuje wartość sakramentu małżeństwa; • wymienia przymioty sakramentalnego małżeństwa; • wylicza zobowiązania wynikające z przysięgi małżeńskiej; • wyjaśnia pojęcie: stwierdzenie nieważności małżeństwa; • wymienia wybrane okoliczności powodujące nieważne zawarcie związku małżeńskiego; • definiuje pojęcie odpowiedzialnego rodzicielstwa; • wymienia metody antykoncepcji; • wyjaśnia różnicę pomiędzy środkami antykoncepcyjnymi a środkami wczesnoporonnymi; • wymienia naturalne metody regulacji poczęć 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opanował wiedzę i umiejętności wymagane na stopień dostateczny; • wyjaśnia sens seksualności i aktu seksualnego; • wymienia różnice pomiędzy chrześcijańską wizją seksualności a wizją dominującą w głównym nurcie współczesnej kultury; • wskazuje sposoby troski o czystość seksualną przed małżeństwem; • podaje skutki nieprzestrzegania czystości przedmałżeńskiej; • przedstawia istotę przysięgi małżeńskiej; • właściwie interpretuje przymioty małżeństwa sakramentalnego; • wyjaśnia czym jest przeszkoda małżeńska i wymienia przykłady; • wymienia dokumenty potrzebne do zawarcia sakramentu małżeństwa; • wyjaśnia różnicę między rozwodem a stwierdzeniem nieważności małżeństwa; • argumentuje twierdzenie, że życie jest darem Boga; • uzasadnia konieczność szacunku wobec każdego życia; • wylicza możliwe skutki uboczne antykoncepcji; • wylicza warunki, które powinien spełniać rodzic chrześcijański; • przedstawia religijny model wychowania w rodzinie; • interpretuje teksty Pisma Świętego o relacji rodziców i dzieci. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opanował wiedzę i umiejętności wymagane na stopień dobry; • krytycznie ocenia formy spływania sfery seksualnej we współczesnym świecie; • podaje i wyjaśnia warunki, jakie powinny być spełnione w przypadku zawierania związku małżeńskiego przez katolika oraz przedstawiciela innego wyznania, innej religii lub osoby niewierzącej; • wyjaśnia treść i znaczenie przysięgi małżeńskiej; • proponuje dodatkowe cechy miłości małżeńskiej i argumentuje swój wybór; • wyjaśnia, od których przeszkód małżeńskich można otrzymać dyspensę, a od których nie; • wyjaśnia różnicę między przeszkodami pochodzącymi z prawa Bożego i ludzkiego; • opisuje procedurę stwierdzenia nieważności małżeństwa; • ocenia i wartościuje postawy wobec życia i rodzicielstwa w świetle nauczania Kościoła; • argumentuje stanowisko Kościoła w sprawie antykoncepcji; • wyjaśnia wartość stosowania naturalnych metod regulacji poczęć; • argumentuje dlaczego ważne jest wychowanie religijne młodego pokolenia; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opanował wiedzę i umiejętności wymagane na stopień bardzo dobry; • dogłębnie analizuje poznane treści i wiąże je z wcześniejszą wiedzą; • potrafi w sposób twórczy przekazać swoją wiedzę innym osobom; • rozwiązuje dodatkowe zadania i problemy związane z przyswojonymi treściami.

	Niedostateczny	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
		<p>logu;</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zadania dziecka względem rodziców 			<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia na czym polega rola rodzica chrześnego w religijnym wychowaniu; wyjaśnia, jaką postawę należy przyjąć wobec rodziców zaniedbujących swoje dzieci. 	
Dział IV. Bóg kocha człowieka i chce jego szczęścia	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> nie potrafi zdefiniować pojęć: nałóg, nadzieja, egoizm, zapłodnienie <i>in vitro</i>, naprotechnologia, adopcja, aborcja, eutanazja, LGBT+; nie potrafi przedstawić nauczania Kościoła na temat nałogów, <i>in vitro</i>, aborcji, eutanazji ani homoseksualizmu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: nałóg, egoizm, nadzieja; wylicza i wyjaśnia działania przeciwne życiu i zdrowiu; wskazuje przykłady niekorzystnego działania człowieka wobec swojego życia i zdrowia; definiuje pojęcia: zapłodnienie <i>in vitro</i>, naprotechnologia, adopcja; przedstawia nauczanie Kościoła katolickiego na temat niedopuszczalności przerywania ciąży; wyjaśnia skrót LGBT+; wyjaśnia na czym powinien polegać szacunek wobec osób LGBT+. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opanował wiedzę i umiejętności wymagane na stopień dopuszczający; wymienia współczesne nałogi zagrażające młodemu pokoleniu; definiuje czym jest godność osoby; definiuje pojęcia: aborcja farmakologiczna, aborcja chirurgiczna, terminacja ciąży, przemysł aborcyjny; wymienia etapy rozwoju dziecka w okresie prenatalnym; podaje argumenty za obroną życia człowieka od poczęcia do naturalnej śmierci; wyjaśnia dlaczego samobójstwo jest złem; uzasadnia dlaczego eutanazja jest formą samobójstwa; wymienia i analizuje teksty biblijne odnoszące się do problemu homoseksualizmu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opanował wiedzę i umiejętności wymagane na stopień dostateczny; wymienia formy pomocy uzależnionym; wyjaśnia zagrożenia płynące z konkretnych nałogów; wyjaśnia na czym polega świętość ludzkiego życia na podstawie fragmentów Biblii i nauczania Kościoła; formułuje argumenty przeciwko zapłodnieniu <i>in vitro</i>; wskazuje alternatywne sposoby przewycięzania niepłodności; wyjaśnia czym jest <i>ruch pro life</i>, jakie działania podejmuje i jakie wartości promuje; wymienia argumenty przeciwko eutanazji argumentuje tezę, że aborcja jest szkodliwa dla zdrowia i życia kobiety-matki; wskazuje formy wsparcia dla osób zagrożonych samobójstwem; wskazuje wypowiedzi Kościoła na temat osób LGBT+; argumentuje nauczanie Kościoła na temat homoseksualizmu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opanował wiedzę i umiejętności wymagane na stopień dobry; opisuje metody i formy pomocy uzależnionym; samodzielnie tworzy manifest nadziei młodego pokolenia; podaje argumenty na niezbywalną godność każdego człowieka; opisuje procedurę zapłodnienia <i>in vitro</i>; prezentuje stanowisko Kościoła w tej sprawie; analizuje inicjatywy Kościoła adresowane do kobiet w ciąży i samotnych matek; wyjaśnia dlaczego życie jest darem i zadaniem otrzymanym od Boga; argumentuje współczesne spojrzenie Kościoła na sprawę odpowiedzialności moralnej samobójcy; odróżnia obiektywne zło samobójstwa od subiektywnej sytuacji moralnej osoby popełniającej samobójstwo; wskazuje praktyczne implikacje nauczania Kościoła na temat osób LGBT+. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opanował wiedzę i umiejętności wymagane na stopień bardzo dobry; dogłębnie analizuje poznane treści i wiąże je z wcześniejszą wiedzą; potrafi w sposób twórczy przekazać swoją wiedzę innym osobom; rozwiązuje dodatkowe zadania i problemy związane z przyswojonymi treściami.
Dział V. Śpiewajcie Panu pieśń nową	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> nie potrafi zdefiniować pojęć: sąd szczegółowy, sąd ostateczny, świętych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: sąd szczegółowy, sąd ostateczny, świętych obcowanie; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opanował wiedzę i umiejętności wymagane na stopień dopuszczający; wyjaśnia na czym polega 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opanował wiedzę i umiejętności wymagane na stopień dostateczny; wyjaśnia relacje zachodzące 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opanował wiedzę i umiejętności wymagane na stopień dobry; tworzy model świętego XXI 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opanował wiedzę i umiejętności wymagane na

	Niedostateczny	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
	<p>obcowanie, święty, Adwent, paruzja, roraty, Wielki Post, nawrócenie, odkupienie, Triduum Paschalne;</p> <ul style="list-style-type: none"> nie potrafi wskazać żadnego symbolu adwentowego ani nazw nabożeństw wielkopostnych; nie potrafi opisać okoliczności męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia kim są święci; określa ich rolę dla żyjących na ziemi; definiuje pojęcia: Adwent, paruzja, roraty; wylicza i opisuje symbole adwentowe; definiuje pojęcia Wielki Post, nawrócenie; wylicza i opisuje nabożeństwa wielkopostne; definiuje pojęcia odkupienie, Triduum Paschalne; opisuje okoliczności męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa; wymienia formy przygotowania chrześcijan do świąt wielkanocnych 	<p>świętych obcowanie;</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia formy pomocy zmarłym przebywającym w czyśćcu; wyjaśnia potrzebę modlitwy za zmarłych; wymienia biblijnych przewodników po liturgicznym okresie Adwentu; wskazuje formy duchowego przygotowania do świąt Bożego Narodzenia; wymienia argumenty na zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa; przypomina prawdy wiary dotyczące zmartwychwstania umarłych; 	<p>między Kościołem uwielbionym, oczyszczającym się i pielgrzymującym;</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia i uzasadnia kryteria świętości; uzasadnia potrzebę poznawania życiorysów świętych; argumentuje potrzebę duchowego przygotowania do świąt Bożego Narodzenia; wyjaśnia istotę świąt Bożego Narodzenia; wskazuje sposoby chrześcijańskiego przeżywania tych świąt; przedstawia propozycję chrześcijańskiego przeżycia świąt Bożego Narodzenia; na podstawie tekstu biblijnego (Łk 15,11-24) wymienia etapy nawrócenia syna marnotrawnego; wymienia przykładowe teksty starotestamentalne zapowiadające zbawczą ofiarę Jezusa; wyjaśnia znaczenie męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa; wskazuje związek pomiędzy zmartwychwstaniem Chrystusa a zmartwychwstaniem umarłych 	<p>wieku;</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia dlaczego proroka Izajasza, Najświętszą Maryję Pannę i św. Jana Chrzciciela określa się mianem adwentowych przewodników; przedstawia podstawowe informacje na temat liturgicznego okresu Adwentu; wymienia święta i uroczystości obchodzone w liturgicznym okresie Bożego Narodzenia; wyjaśnia znaczenie Wcielenia Syna Bożego dla odkupienia ludzkości; interpretuje proces nawrócenia syna marnotrawnego; proponuje drogę nawrócenia współczesnego człowieka; wskazuje wydarzenia z historii zbawienia oraz odpowiadające im elementy liturgii Triduum Paschalnego; charakteryzuje poszczególne dni Triduum Paschalnego; wyjaśnia na czym polega teologiczne znaczenie zmartwychwstania Chrystusa 	<p>stopień bardzo dobry;</p> <ul style="list-style-type: none"> dogłębnie analizuje poznane treści i wiąże je z wcześniejszą wiedzą; potrafi w sposób twórczy przekazać swoją wiedzę innym osobom; rozwiązuje dodatkowe zadania i problemy związane z przyswojonymi treściami.